

[Krarup.]

Ord: Naar Bonden har Penge, har vi alle Penge.

Det andet, jeg gerne vil sige, er, at jeg maa anerkende, at det danske Landbrug som Helhed har bevaret sine Kvægbesætninger næsten uændrede trods den øjeblikkelige økonomiske Fordel, det vilde have været at realisere en Del af Kreaturerne, og videre, at Landmændene har forstaaet at holde Mælkeproduktionen oppe uden det sædvanlige Tilskud af Foderkager, saa at Smørudbyttet i disse Krigsaar har ligget ca. 33 pCt. højere pr. Ko end under den forrige Verdenskrig. Det er vist ikke for meget at sige, at hele Samfundet høster godt af Landmandens Troskab over for sin Bedrift, og af den Dygtighed, han i disse Aar under Afspærringen har udvist, en Dygtighed, som man finder saavel blandt Landbrugets Teoretikere og Videnskabsmænd som blandt dem, der gør Arbejdet i Mark og Stalde. Ogsaa dette Forhold bør erindres, naar der forhandles om en Lov, der kan støtte Landbruget i en vanskelig Tid.

Fr. Kristiansen: Det foreliggende Lovforslag kan mit Parti give sin fulde Tilslutning.

Naar de økonomiske Forhold i Øjeblikket — og vi kan vel sige i den nærmeste Fremtid — er saa uklare, er det meget heldigt, at der paa et for Landbruget saa fundamentalt Omraade skabes Klarhed med Hensyn til denne Produktionsgrens Økonomi.

Hvis man skal se Sandheden i Øjnene, maa man indrømme, at Fremtiden tegner sig ret mørkt med Hensyn til Smørproduktionens Rentabilitet i den kommende Tid. Nedgangen i Prisen paa Smør harmonerer ikke ret godt med, at Landbrugets Driftsudgifter samtidig er stærkt stigende. Det eneste Lyspunkt, man kan øjne i dette Billede, er jo den længselsfuldt ventede Import af proteinrige Foderstoffer, som der forhaabentlig bliver Tale om, inden vi kommer ret langt ind i Vinterhalvaaret.

At denne Import har en meget stor Betydning for Smørproduktionens Størrelse og Rentabilitet, ses af den Nedgang i Smørproduktionen, som fandt Sted i Krigsaarene. Paa Trods af Landbrugets store og vellykkede Anstrengelser for at modvirke en Nedgang i Produktionen, fremkom der alligevel en Nedgang paa mellem 35 og 40 pCt., en Nedgang, der dog blev noget forstærket ved de daarlige Høstaar 1940 og 1941.

Hvis vi vil sammenligne Produktionen af Mælk og Smør under denne Krig med

Produktionen under forrige Krig, vil vi se, at der har fundet en mægtig Udvikling Sted med Hensyn til Landets Evne til at opretholde en endog ret stor Produktion ved Hjælp af egne, hjemmeavlede Fodermidler. I 1918 var Produktionen af Smør i Danmark kun 51 Mill. kg mod nu i de sidste 5 Aar under tilsvarende Forhold mellem 110 Mill. og 130 Mill. kg aarlig.

Naar vi ved, at det aarlige Forbrug her i Landet under Krigsperioden har været ca. 72 Mill. kg, vil man kunne danne sig en Mening om den store Betydning, som denne Forøgelse af Smørproduktion har haft for den danske Befolkning med Hensyn til Befolkningens Forsyning med dette sunde og uundværlige Næringsmiddel, men ogsaa den store Betydning, som det overskydende Kvantum har haft som Bytteobjekt for andre livsnødvendige Varer.

Der er jo ingen Tvivl om, at en stor og stigende Smørproduktion i Fremtiden vil være af fundamental Betydning for hele Samfundet i Henseende til at skaffe den fornødne Valuta hjem til Betaling af vor Import, og man maa derfor haabe, at Landbrugets Omkostningsniveau i Fremtiden kan sænkes noget. I modsat Fald kan der efter min Mening være nogen Fare for, at Landbruget tvinges til at gaa over i en ekstensiv, arbejdsbesparende Driftsform, som vil være baade uønsket og ogsaa til Skade for den enkelte Landmand, men i ikke mindre Grad til Skade for Samfundet som Helhed, idet den vil betyde en Forringelse af vor Økonomi og en Forringelse af de Beskæftigelsesmuligheder, der til den Tid vil være her i Landet.

Med disse Ord skal jeg anbefale det foreliggende Forslag til hurtig Gennemførelse.

Ministeren for Landbrug og Fiskeri (Erik Eriksen): Jeg vil gerne takke de ærede Ordførere for deres Tilslutning til Forslaget.

Der er peget paa, at dette kan komme til at betyde et Tilskud til Eksportprisen. Det er rigtigt, det kan det komme til paa et vist Tidspunkt, idet det Pristilbud, vi har foretaget disse Beregninger efter, altsaa det Tilbud, der foreligger fra engelsk Side, jo bygger paa forskellige Noteringer, saa at det er ensbetydende med en faldende Pris, jo længere vi kommer frem. Derfor er det rigtigt, at paa et vist Tidspunkt hen paa Aaret kommer Eksportprisen til at ligge under den Pris, som Producenterne i Øjeblikket faar, eller det, der er sikret dem. Men dertil er at sige, at naar vi er naaet